

امتناع کودک از گرفتن پستان

نوشته شده توسط انجمن ترویج تغذیه با شیرمادر

دسته: مقالات

دکتر ناهید عزالدین زنجانی - متخصص کودکان، مدیرعامل انجمن ترویج تغذیه با شیرمادر

امتناع کودک از گرفتن پستان ممکن است در هر سنی اتفاق بیفتد گرچه عوامل زیادی را در بروز این مشکل دخیل می دانند ولی گاهی اوقات واقعا نمی توان هیچ دلیل خاصی را پیدا کرد. به طور کلی علل امتناع کودک از گرفتن پستان به شرح زیر طبقه بندی می شود:

علل مربوط به شیرخوار

* دردهای دهان به علت:

- برفک

- تاول و التهاب لثه ها، هرپس

- دندان درآوردن: از سن 4 ماهگی به بعد اگر آب ریزش دهان همراه با حرکات جویدنی بیش از معمول و نگرفتن پستان بود به فکر دندان درآوردن باشید.

* درد محل تزریق واکسن

* درد ناشی از دررفتگی مفصل فک و یا احتمالا شکستگی ترقوه یا بازو

* گوش درد

* دل درد / کولیک

* درد به علت ریفلکس معده یا مری

* گرفتگی بینی

* وضعیت نادرست شیرخوردن (گرفتن پستان و نحوه Attachment)

* بازیگوشی و حواس پرتی (حدود شش ماهگی)

* استفاده از بطری، گول زنگ و نوک مصنوعی

* حالات روحی - روانی: جدایی از مادر - مراقبت کننده جدید، استرس

علل مربوط به مادر

• احتقان پستان، جریان سریع شیر

• نوک صاف یا فرورفته پستان که غیر قابل کشش باشد، جریان کند شیر

• استفاده از عطر، ادکلن، اسپری، کرم و پماد، اسپری زیر بغل، مواد شوینده، صابون

• استفاده از استخر (آب کلرزده)

• تغییر در طعم شیر: ماستیت، مصرف برخی داروها، ورزش های سنگین، غذاهای مصرفی

• تغییرات هورمونی مانند تخمک گذاری، پرئود، بارداری، استفاده از قرص های ضد بارداری

• حالات روحی - روانی مادر: اضطراب و استرس مادر، مشاجرات لفظی، فریاد کشیدن، واکنش مادر به گازگرفتن شیرخوار،

جابجایی کودک همراه با خشونت، بغل کردن و شیردادن کودک دیگر

• تغییر چهره مادر: مانند تغییر رنگ مو، آرایش شدید چهره، عینک دودی زدن

عوامل محیطی

- گرمای زیاد / سرمای زیاد
- دود سیگار
- نور زیاد
- سرو صدای زیاد

امتناع از گرفتن یک پستان

مربوط به مادر

- احتقان یا ماستیت یک طرفه
- نوک صاف یا فرورفته یک پستان
- تفاوت جریان شیر
- تفاوت اندازه پستان ها و در نتیجه رفلکس ضعیف تر
- کاهش تولید شیر در یک پستان
- ندرتا" احتمال تومور پستان

مربوط به شیرخوار

- اوتیت یک طرفه
- فتق یک طرفه
- دررفتگی مهره گردن
- تور تیکولی
- شکستگی ترقوه

در مواردی که شیرخوار پستان را نمی گیرد چه باید کرد ؟

با توجه به مطالب گفته شده ، اول علت پستان نگرفتن باید مشخص شود تا درمان اختصاصی آن انجام گیرد سایر توصیه ها عبارتند از :

- گرفتن شرح حال دقیق به ویژه در مورد رفتارهای تغذیه ای شیرخوار قبل از این که این مسئله پیش بیاید .
- ارزیابی دقیق شیرخوار شامل: اندازه گیری وزن ، قد ، دورسر ، مراحل تکامل ، مشاهده میزان هوشیاری و سلامت کلی شیرخوار تا در صورت نشانه ای از تأخیر رشد یا بیماری ، درمان لازم انجام شود .
- صبر و حوصله و پشتکار مادر
- اصلاح وضعیت در آغوش گرفتن و پستان گرفتن شیرخوار
- تماس پوستی بیشتر بین مادر و شیرخوار
- عدم اجبار کودک به شیر خوردن
- استفاده از محیطی آرام و نسبتاً تاریک برای شیردادن
- شیردادن به کودک هنگامی که خواب آلود است مانند زمانی که می خواهد به خواب برود و یا تازه از خواب بیدار می شود .
- به جریان انداختن شیر، مادر پستانش را ماساژ دهد . کمپرس گرم روی پستانش بگذارد تا رگ کند بعد کودک را به سینه بگذارد.

• دوشیدن شیر روی لب های شیرخوار

• اگر شیرخوار به هیچ وجه مایل به گرفتن پستان نیست تنها راه چاره ، دوشیدن شیر و دادن شیر دوشیده شده با فنجان ، قطره چکان یا از طریق **finger feeding** است ولی مادر نباید دلسرد شود و لازم است برای علاقمند نمودن شیرخوار به گرفتن پستان، باز هم تلاش نماید و اقدامات فوق را بارها و بارها انجام دهد .